

Робочий час і час відпочинку

- 1. Робочий час: поняття, види.
Час відпочинку: поняття, види.
Відпустка: поняття, види,
основні строки.**

Виконала учениця 312 групи
Мельнітовська Катерина

1. *Робочий час: поняття, види.*

Робочий час - це встановлений законом, колективним договором, трудовим договором (контрактом) час, протягом якого працівник повинен виконувати трудові обов'язки, дотримуючись правил внутрішнього трудового розпорядку.

Нормальна тривалість робочого часу:

- для працівників не може перевищувати 40 годин на тиждень;
- підприємства і організації при укладенні колективного договору можуть встановлювати меншу норму тривалості робочого часу

Скорочена тривалість робочого часу встановлюється:

для працівників віком від 16 до 18 років - 36 годин на тиждень;

для осіб віком від 15 до 16 років (учнів віком від 14 до 15 років, які працюють у період канікул) - 24 години на тиждень;

(тривалість робочого часу учнів, які працюють протягом навчального року у вільний від навчання час, не може перевищувати половини максимальної тривалості робочого часу);

- **для працівників, зайнятих на роботах з шкідливими умовами праці, - не більш як 36 год. на тиждень;**
- **для окремих категорій працівників (учителів, лікарів);**
- **4) для жінок, які мають дітей віком до 14 років або дитину-інваліда : за рахунок власних коштів на підприємствах, установах, організаціях**

Неповний робочий день або неповний робочий тиждень встановлюється:

- за угодою між працівником і власником як при прийнятті на роботу, так і в будь-який час роботи;
 - власник зобов'язаний встановити цей час на прохання вагітної жінки;
 - для жінки, яка має дитину віком до 14 років чи дитину-інваліда і таку, що перебуває під її опікою, або здійснює догляд за хворим членом сім'ї відповідно до медичного висновку;
- оплата праці у цих випадках провадиться пропорційно відпрацьованому часу або залежно від часу

Надурочні роботи це роботи, що виконуються понад встановлену тривалість робочого дня

- вони, як правило, не допускаються;
- власник може застосовувати надурочні роботи лише у виняткових випадках (напр., при відверненні стихійного лиха);
- вони можуть провадитися лише з дозволу профкому підприємства;
- законодавство передбачає категорії працівників, яких забороняється залучати до надурочних робіт (напр., вагітних жінок);
- вони не повинні перевищувати для кожного працівника 4-х годин протягом 2-х днів підряд і 120 годин на рік;
- вони оплачуються у підвищеному розмірі - за перші 2 год. в 1,5 рази, а з; наступні - у 2 рази

Робота в нічний час - це час з 10 години вечора до 6 години ранку;

- при роботі в нічний час встановлена тривалість роботи (зміни) скорочується на 1 годину;
- законодавство передбачає категорії працівників, яких забороняється залучати до роботи в нічний час (напр., осіб, молодших 18 років)

Неенормований робочий час

- Неенормований робочий час - це особливий режим робочого часу, встановлений для окремих професій посад і робіт, який розробляється власником, а також профспілкою (іншим органом, уповноваженим на представництво трудовим колективом) і включається в колективний договір

2. Час відпочинку: ПОНЯТТЯ І ВИДИ

- ▣ **Робочий час - це час, протягом якого працівник вільний від виконання своїх трудових чи службових обов'язків і вправі використовувати його на свій розсуд**

Перерва для відпочинку і харчування

- це час, відведений для відпочинку та харчування протягом робочого дня;
- триває від 30 хвилин, але не більше 2-х годин;
- не включається в робочий час;
- повинна надаватися, як правило, через 4 год. після початку роботи;
- час початку і закінчення перерви встановлюється правилами внутрішнього трудового розпорядку;
- працівники використовують час перерви на свій розсуд, вони можуть на цей час відлучатися з місця роботи

Щоденний відпочинок

- - це час, який починається з моменту закінчення робочого часу в попередній день і триває до початку роботи наступного дня (напр., робочий час у понеділок закінчується о 17.00 год., а починається у вівторок о 9.00 год.)

Щотижневі дні відпочинку або вихідні дні

- при 5-денному робочому тижні працівникам надаються 2 вихідних дні на тиждень, а при 6-денному робочому тижні - 1 вихідний день;
- тривалість щотижневого безперервного відпочинку повинна бути не менш як 42 години;
- загальним вихідним днем є неділя, обидва вихідні дні надаються, як правило, підряд, але можуть надаватися в інші дні;
- на безперервно діючих підприємствах, установах, організаціях вихідні дні надаються в різні дні тижня по чергово кожній групі працівників згідно з графіком змінності;
- залучення працівників до роботи у вихідні дні провадиться за письмовим наказом (розпорядженням) власника (уповноваженого органу)

Святкові і неробочі дні - це дні, які встановлюються законодавством, до них відносяться:

- 1 січня - Новий рік;
- 7 січня - Різдво Христове;
- 8 березня - Міжнародний жіночий день;
- 1-2 травня - День міжнародної солідарності трудящих;
- 9 травня - День Перемоги;
- 28 червня - День Конституції України;
- 24 серпня - День незалежності України;
- дні релігійних свят:
 - 7 січня - Різдво Христове;
 - один день (неділя) - Пасха (Великдень);
 - один день (неділя) - Трійця

Щорічні відпустки - це встановлений законом про працю відпочинок працівника зі збереженням на його період місця роботи (посади) і заробітної плати:

- вони поділяються на основну та додаткові;
- щорічна основна відпустка надається працівникам тривалістю не менш як 24 календарних дні за відпрацьований робочий рік визначення якого здійснюється від дня укладення трудового договору (контракту);
- працівник має право на основну і додаткові відпустки повної тривалості у перший рік роботи після 6 місяців безперервної роботи на даному підприємстві, в установі, організації

3. Відпустка: поняття, види, основні строки

- громадяни України, які перебувають у трудових відносинах з підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, виду діяльності та галузевої належності, а також громадяни, які працюють за трудовими договорами у фізичної особи **мають право на відпустки**

Відпустка

- - це певний календарний період часу, що надається працівникам протягом року для відпочинку, відновлення працездатності, зміцнення здоров'я, задоволення інших життєво важливих потреб та інтересів зі звільненням від виконання трудових обов'язків і збереженням місця роботи (посади) та зарплати (допомоги) у випадках, передбачених законом

Види відпусток

1. щорічні відпустки	<ul style="list-style-type: none">- основна відпустка- додаткова відпустка за роботу із шкідливими та важкими умовами праці- додаткова відпустка за особливий характер праці- інші додаткові відпустки, передбачені законом	Тривалість та умови надання кожного виду відпустки визначаються Законом України "Про відпустки" (1996 р.) І незалежно від режимів та графіків роботи розраховуються в календарних днях. Святкові та неробочі дні при визначенні тривалості відпустки не враховуються
2. відпустка без збереження зарплати		
3. додаткові відпустки у зв'язку з навчанням		
4. творча відпустка		
5. соціальні відпустки	<ul style="list-style-type: none">- відпустка у зв'язку із вагітністю і пологами- відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку- додаткова відпустка працівникам, які мають дітей	

Строки відпусток:

24	- це щорічна основна відпустка працівників за відпрацьований робочий рік, який відлічується з дня укладення трудового договору
35	- це щорічні додаткові відпустки для певних категорій працівників (важкі умови праці тощо) і за особливий характер праці
59	- це загальна максимальна тривалість щорічних основної та додаткової відпусток для працівників
69	- це загальна максимальна тривалість щорічних основної та додаткової відпусток для працівників, зайнятих на підземних роботах
31	- це щорічна основна відпустка особам віком до 18 років